

René Huijgen (links) en
Jeroen van der Veur

Speciaal ontworpen managementsysteem helpt de ondernemer

Duurzaam uitgeven: goed te doen!

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo) speelt een belangrijke rol in de samenleving en het bedrijfsleven. Klanten en leveranciers stellen steeds vaker mvo-eisen aan producten en diensten. Met mvo wordt geprobeerd een balans te bereiken tussen winst (profit), milieu (planet) en mens (people). Hoe kan een uitgever meer maatschappelijk verantwoord gaan ondernemen? In de komende edities van Vakblad kijkt Erik Timmermans, directeur Informatiecentrum Papier en Karton, aan de hand van het productie- en distributieproces van magazines naar de inspanningen van betrokken partijen.

Duurzaamheid en mvo

Bij mvo neemt een bedrijf de verantwoordelijkheid voor de effecten van de bedrijfsactiviteiten op mens, milieu en bedrijfsvoering. Het betreft een integrale visie op ondernemerschap, die is verankerd in alle bedrijfsprocessen. Voor iedere

onderneming zien de mvo-activiteiten er anders uit, afhankelijk van de bedrijfsgrootte, sector, cultuur van de onderneming en bedrijfsstrategie. Mvo is een proces en geen eindbestemming. De doelen die men nastreeft veranderen in de tijd en met elke bedrijfsbeslissing. Volgens een definitie van de Verenigde

Naties is duurzame ontwikkeling een ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen. Daarin schuilt een paradox, een voor bedrijven en marktwerking ogenschijnlijk tegenstrijdige situatie. Immers, de wereldbevolking groeit gestaag en de natuurlijke hulpbronnen raken op. Hoe verhoudt een duurzame ontwikkeling zich dan tot winst?

ISO 26000

Klanten, leveranciers en maatschappij stellen steeds nadrukkelijker mvo-eisen aan producten en diensten. Ook verlangen zij transparante en eerlijke informatie. De Internationale Organisatie voor Standardisatie (ISO) heeft begin 2010 de standaard

ISO 26000 geïntroduceerd. Deze richtlijn geeft invulling aan de zeven kernthema's van mvo: goed bestuur; mensenrechten; werkomstandigheden; milieu; eerlijk zaken doen; consumenten (en klanten-)aangelegenheden; maatschappelijke betrokkenheid en ontwikkeling. Deze thema's zijn uitgewerkt in 36 onderwerpen, waarbij gebruik is gemaakt van reeds bestaande (internationale) verdragen, verklaringen, wetgeving, richtlijnen en protocollen. De materie is veelomvattend en ingewikkeld. Implementatie kost veel tijd, energie en mogelijk papierwerk. Voor ondernemers zal de vraag naar de meerwaarde van mvo dan ook snel volgen. Er is geen onwil, maar – zoals Adam Smith schreef – 'het is niet uit de goedheid van zijn hart dat de bakker brood bakt'. Praktische, overzichtelijke en eenvoudig hanteerbare hulpmiddelen zouden veel ondernemers over de streep kunnen trekken bij verduurzaming. Inmiddels zijn er veel initiatieven ontwikkeld om bedrijven daarin bij te staan. De mvo toolkit is er één van.

Systematische aanpak

Jeroen van der Veur is directeur-eigenaar van dutch crossing, een

bedrijf dat gericht is op het realiseren van duurzame bedrijfsverbetering. Hij begeleidt al jaren ondernemers bij het opzetten van praktische managementsystemen. Samen met René Huijgen heeft hij de mvo toolkit ontwikkeld. Huijgen is gespecialiseerd in kwaliteitsondersteunende software voor overheden, midden- en kleinbedrijf en onderwijs. Bij hun opdrachtgevers bespeurden Huijgen en Van der Veur duidelijk de wens tot verduurzaming, maar zagen zij ook de terughoudendheid omdat het voor velen niet duidelijk is waar mvo begint en waar het eindigt. Ook zagen zij dat de interne bedrijfsvoering van hun klanten niet altijd probaat was ingericht op de mvo-eisen. "Pogingen tot mvo beperkten zich vaak tot kortetermijnoplossingen en ad-hoc acties", zegt Van der Veur. "Alhoewel er zeker goede resultaten mee werden bereikt, bleef mvo vaak

een zelfstandig onderwerp binnen de organisatie. Dat kost energie en inzet. De inefficiëntie van een dergelijke aanpak zorgt voorts voor afnemende ambitie en betrokkenheid van medewerkers."

Huijgen vult aan: "Alleen door mvo systematisch onderdeel te maken van de bedrijfsvoering, heeft het kans van slagen."

Mvo toolkit

Huijgen en Van der Veur constateerden een berg aan informatie, die voor een kleine(re) ondernemer nauwelijks te behappen is. Door de geringe capaciteit, de beperkte financiële middelen, het ontbreken van een duidelijk, toegespitst stappenplan, en het omvangrijke, weinig concrete ISO 26000, haken veel ondernemers vroegtijdig af. De mvo toolkit biedt soelaas en structureert procedures en documenten die nodig zijn om mvo in de organisatie zichtbaar te maken en vorm te geven. De toolkit begint met een handboek dat de belangrijkste templates, procedures en documentatie bevat alsmede de contouren van een mvo-managementsysteem. Daarnaast bevat de toolkit een verzameling documentatie, verwijzingen en links naar content die als achtergrond bij de ontwikkeling van mvo nodig zijn. Huijgen: "Dit alles is gekoppeld aan een softwarepakket dat de procedures en documenten voor de organisatie op maat maakt, onderhoudt en beheert. Zo kan de administratieve last van mvo enorm worden teruggebracht. Via het netwerk kunnen alle documenten ter beschikking worden gesteld aan de medewerkers." Dat is volgens Van der Veur niet het enige voordeel. "Bedrijven die bekend zijn met kwaliteits- en milieumanagementsystemen kunnen met de toolkit nóg meer hun voordeel doen. De toolkit kan ook worden ingericht om te worden toegepast op andere normeringen, zoals bijvoorbeeld ISO 9001, ISO 14001 of OHSAS 18001."

Groen is ketenaangelegenheid

Biedt verduurzaming kansen aan uitgevers van boeken en tijdschriften? Jazeker! Duurzaam ondernemen levert niet alleen goodwill, een prettig werkklimaat en een positief imago

op. Door bij alle bedrijfsbeslissingen de kansen te benutten voor een beter milieu, kunnen een hoger bedrijfsrendement en innovaties worden bereikt. Duurzaamheid levert geld op. Van belang is het bewustzijn dat alle schakels uit het productieproces bijdragen aan verduurzaming. De duurzaamheid van een eindproduct is uiteindelijk een optelsom van grondstoffen (hoeveelheid en samenstelling), productie (geografische ligging, energieverbruik, productiemiddelen, afvalmanagement, et cetera) en transport (van bosbouw tot eindproduct). Alleen door samenwerking en overleg kan het resultaat van deze optelsom zo laag mogelijk worden gehouden. Daarmee is het onderwerp duurzaamheid een ketenaangelegenheid bij uitstek. In het stappenplan van een ander initiatief, MVO Nederland, staat het in kaart brengen van de keten bovenaan de actielijst. Iedere ketenpartner kan zijn bijdrage leveren aan verduurzaming. Daarvoor is gezamenlijke (h)erkenning van de problematiek maar ook samenwerking noodzakelijk.

Vakblad en duurzaamheid

In de komende edities van Vakblad wordt stilgestaan bij de diverse schakels in de uitgeefketen van een tijdschrift. Recycling, oudpapierinzameling, postdistributie, druk en papierproductie komen aan de orde. Hierbij zullen met name de inspanningen op het vlak van planet als onderdeel van het bredere mvo centraal staan. Uitgevers zijn in veel opzichten 'gewone' ondernemers. Maar ook zeer bijzondere. Zij maken niet alleen prachtige en maatschappelijk relevante producten. Als maker van het eindproduct kan de uitgever bij de keuze voor materiaal, gebruik van dat materiaal, productie(techniek), distributie en de mogelijkheden na levensduur van het product (hergebruik of recycling) een belangrijke rol vervullen. Een bewuste omgang met milieu en grondstoffen kan bij hem beginnen. ■